

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/8/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116887430
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116887430.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831154, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, p r o t i žalovanému: W. A., S.. X.X.XXXX, M. F. XXX, o zaplatenie 204,35 Eur s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 94,4 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne od 21.10.2013 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobu v prevyšujúcej časti nad istinu 94,4 Eur a v časti úrokov z omeškania za obdobie od 16.8.2013 do 20.10.2013 z a m i e t a.

Žalobca n e m á nárok na náhradu trov konania a žalovanému nárok na náhradu trov konania súd n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. žalobou zo dňa 11.7.2016 sa domáhal voči žalovanému zaplatenia istiny vo výške 204,35 Eur s úrokmi z omeškania 8,5% ročne od 16.8.2013 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril dňa 4.12.2012 zmluvu o pôžičke, ktorou mu poskytol celkovú sumu pôžičky 329,79 Eur, ktorú mal žalovaný splatiť 10 mesačnými splátkami po 29,68 Eur. Doposiaľ žalovaný zaplatil len 122,03 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný pôžičku riadne nespĺcal, veriteľ listom zo dňa 7.8.2013 vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorazovo. Pôvodný žalobca výšku dlžnej sumy vyčíslil ako rozdiel istiny ku dňu podania žaloby vo výške 326,38 eur a úhrad žalovaného vo výške 122,03 eur.

2. Žalovaný sa doposiaľ k žalobe nevyjadril, aj keď táto mu bola doručená ešte dňa 1.8.2016.

3. V danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor podľa § 290 CSP. V zmysle citovaného ustanovenia spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

4. Podľa § 297 písm. b/ CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 Eur.

5. Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

6. V tomto prípade žalovaný nepoprel skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. To znamená, že platí fikcia o ich nespornosti a nakoľko aj hodnota sporu neprevyšuje 1.000 Eur a je splnená aj podmienka jednoduchého právneho posúdenia veci v zmysle § 297 písm. b/ CSP, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania.

7. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o pôžičke č. XXXXXXXXX , všeobecnými podmienkami k zmluve o pôžičke, predžalobnou upomienkou zo dňa 7.8.2013 s doručenkou, prehľadom splátok a úhrad, písomným vyjadrením pôvodného žalobcu, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 30.9.2016, podacím hárkom a zistil tento skutkový stav:

8. Dňa 4.12.2012 bola uzavretá formulárová zmluva o pôžičke medzi veriteľom spoločnosťou Consumer Finance Holding a.s. a žalovaným ako dlžníkom pod č. XXXXXXXXX. Touto zmluvou veriteľ poskytol žalovanému pôžičku vo výške 236,01 Eur na kúpu televízora s akontáciou vo výške 32,99 eur. Žalovaný sa zaviazal pôžičku splatiť 10 mesačnými splátkami po 29,68 Eur. Celková suma pôžičky tak bola vyčíslená na 296,80 Eur. V zmluve sa uvádza ročná úroková sadzba 67,65%, v tej istej hodnote je uvedené aj RPMN a priemerná hodnota RPMN je vo výške 40,60%. Celkové náklady spotrebiteľa boli vyčíslené na 60,79 Eur. Ako termín konečnej splatnosti je uvedený október 2013. Zmluva obsahuje aj údaj o predajcovi, ktorý vystupuje ako sprostredkovateľ s uvedením jeho sídla, ale aj adresy prevádzky. V záverečnej časti zmluvy je uvedené aj to, že klient potvrdzuje, že pred podpísaním zmluvy mu boli odovzdané všeobecné obchodné podmienky veriteľa, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy, že ich prevzal a súhlasí s nimi

9. Všeobecné obchodné podmienky v bode 7 obsahujú vzorec pre výpočet RPMN a vysvetlenie spôsobu výpočtu, z ktorého je zrejmé, že pri výpočte sa vychádza z výšky pôžičky, počtu splátok, výšky splátky a intervalu vyjadreného v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania.

10. V bode 6.2 VOP je stanovená splatnosť splátky do 20.dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci.

11. V zmluve ani vo VOP nie je dohodnutá možnosť predčasného zosplatnenia úveru.

12. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný uhradil akontáciu vo výške 32,99 Eur a uhradil ešte 3 splátky dňa 21.1.2013 a dve splátky 4.2.2013, všetky po 29,68 Eur. Nakoľko úver ďalej už nesplácal, veriteľ listom zo dňa 7.8.2013 ho vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo v súlade s VOP, ktoré však nekonkretizoval. Celkovú istinu vyčísлил na 216,67 Eur. Tento list žalovanému doručil dňa 12.8.2013.

13. V priebehu konania došlo k postúpeniu predmetnej pohľadávky na spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ku dňu 19.9.2016 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Túto skutočnosť postupca oznámil žalovanému listom zo dňa 30.9.2016, ktorý mu poslal poštou ako to vyplýva z pripojeného poštového podacieho hárku zo dňa 3.10.2016.

14. Súd následne na základe procesného návrhu uznesením č.k. 11Csp/8/2016-29 zo dňa 1.12.2016 pripustil zmenu žalobcu, ktorým sa stala spoločnosť Intrum Justitia Slovakia s.r.o.

15. Uplatnený nárok bolo potrebné posúdiť predovšetkým podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.12.2011 do 31.12.2012).

16. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

17. Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

18. Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 2 písm. d/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

21. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona.

22. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1.

23. V tomto konkrétnom prípade súd nezistil, že by v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným chýbala niektorá z povinných náležitostí zmluvy v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

24. Zároveň však bolo nutné zaoberať sa platnosťou časti zmluvy týkajúcej sa dohody o úroku a to s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka s použitím § 3 od. 1 Občianskeho zákonníka.

25. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

26. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

27. Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

28. Súd posudzoval primeranosť výšky dohodnutej úrokovej sadzby - 67,65% p.a. v porovnaní s priemernou úrokovou sadzbou bánk pri podobných úveroch. Z internetovej stránky NBS, kde sú zverejnené priemerné úrokové sadzby bánk pri spotrebiteľských úveroch súd zistil, že v decembri 2012 pri spotrebiteľskom úvere s dobou splatnosti do 1 roka bola priemerná úroková sadzba 13,43 % p.a. Súd nepovažuje sa správne porovnávať cenu úveru s inými nebankovými spoločnosťami, ktoré často ich stanovujú v spoločensky nežiaducom rozsahu. Zároveň je však potrebné zohľadniť vyššiu mieru rizika nebankovej spoločnosti pri poskytovaní úveru a preto u takéhoto subjektu sa dajú akceptovať vyššie úroky ako v bankách, ale len v primeranom navýšení. V tejto súvislosti možno poukázať na rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co/151/2013 zo dňa 25.9.2013, ktorý konštatoval, že pri nebankových spoločnostiach sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100% proti priemeru bánk. Podobne aj Najvyšší súd SR v rozsudku 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012 uviedol. „Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek“. Najvyšší súd dospel k záveru o ťžernických úrokoch v prípade dvoch zmlúv o pôžičke, pri ktorých úroky presahovali 4 a 5,5 násobne obvyklú úrokovú mieru v bankách. V tomto konkrétnom prípade úroková sadzba 67,65% p.a. viac ako päť násobne prevyšuje priemernú úrokovú sadzbu poskytovanú bankami spotrebiteľom (13,43% p.a.). Nepochybne teda ide o úrok v rozpore s dobrými mravmi a preto súd vyhodnotil dohodu o úroku ako absolútne neplatnú s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v návaznosti na § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

29. Pri závere o neplatnosti dohody o úrokoch je potrebné vychádzať z toho, že žalovaný by mal veriteľovi vrátiť len skutočné finančné plnenie vo výške 236,01 eur. Pri splácaní po dobu 10 mesiacov potom jedna mesačná splátka činila 23,6 Eur.

30. V danom prípade vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľskú zmluvu súd sa zaoberal aj otázkou premlčania jednotlivých splátok, nakoľko s poukazom na § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa má túto povinnosť stanovenú ex offo.

31. S poukazom na § 103 OZ teda každá splátka predstavuje samostatné plnenie a pre každú z nich platí trojročná premlčacia lehota podľa § 101 OZ, ktorá plynie samostatne od splatnosti tej ktorej splátky (napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove 7Co 179/2014 zo dňa 23.10.2014 alebo Krajského súdu v Žiline 11Co/309/2014 zo dňa 13.10.2014).

32. V danom prípade bola žaloba podaná 11.7.2016, čo znamená, že premlčané sú splátky od 20.1.2013 do 20.6.2013, čo je 6 splátok a nepremlčané sú len 4 ďalšie splátky, ktoré však súd počítal len vo výške 23,6 Eur. Za 4 mesačné splátky tak dlh žalovaného predstavuje 94,4 Eur. Súd preto zaviazal žalovaného len k zaplateniu tejto istiny a vo zvyšku žalobu ako nedôvodnú zamietol.

33. Z prisúdenej istiny boli priznané aj úroky z omeškania, na ktoré má žalobca nárok s poukazom na § 517 ods. 1, 2 OZ.

34. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

35. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.7.2010 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Podľa § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.2.2013, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.2.2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31.1.2013 aj za dobu omeškania po 31.1.2013.

38. Vzhľadom na to, že zmluvný vzťah medzi stranami vznikol ešte dňa 4.12.2012, výška úrokov z omeškania sa posudzuje podľa doterajšieho predpisu. Ku dňu 21.10.2013 úroky z omeškania predstavovali 8,5% ročne.

39. Vzhľadom na to, že žalobca nepreukázal dohodu so žalovaným ohľadom možnosti predčasného zosplatenia úveru a súd nezistil, že by došlo k inému predčasnému ukončeniu zmluvy (žalobca to napokon ani netvrdil), preto nemohlo dôjsť k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru listom zo dňa 7.8.2013, nakoľko v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka tento postup by bol možný len v prípade dohody účastníkov zmluvy o možnosti predčasného zosplatenia úveru. V danom prípade však spomínaná dohoda absentovala. Súd preto priznal úroky z omeškania z prisúdenej istiny až odo dňa po konečnej splatnosti úveru, ktorá nastala 20.10.2013. Vzhľadom na to, že žalobca žiadal priznať úroky už skôr a to od 16.8.2013, žalobu v prevyšujúcej časti súd zamietol.

40. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z ustanovenia § 524 a násl. Občianskeho zákonníka.

41. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

42. Podľa § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

43. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

44. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP podľa pomeru úspechu. Žalobca bol v prevažnej časti uplatneného nároku neúspešný, preto nemá nárok na náhradu trov konania a žalovanému preukázateľne žiadne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.